

Redegørelse afgivet af minister for udviklingssamarbejde og global klimapolitik (Dan Jørgensen) den 2. maj 2024

Redegørelse

om

Dansk udviklingssamarbejde 2023

(Skriftlig redegørelse)

Forord

Vi lever i en verden, hvor det ikke længere giver mening at adskille udviklingssamarbejde og klimaforandringer. Når fattige bønders afgrøder bliver skyllet væk af oversvømmelser, tørke afskærer adgangen til rent drikkevand, piger trækkes ud af skolen for at hjælpe med arbejdet derhjemme, og energiforsyninger bliver smadret af ekstreme vejrhændelser. Så er det tydeligt, at klimaforandringerne er ankommet, og det skaber nye – eller forværrer allerede eksisterende – problemer. Det skal afspejles i dansk udviklingssamarbejde.

Danmark arbejder med klima og udvikling som to tæt integrerede størrelser. Ikke kun i vores eget arbejde, men også som en dagsorden, vi ønsker at sætte internationalt. Samtænkningen af klima og udvikling giver os mulighed for at bruge vores midler med langt større gennemslagskraft. Med de samme midler kan vi bekæmpe både afskovning og fattigdom i lande, der kæmper med begge udfordringer. Eller bringe titusinder af flygtninge i beskæftigelse som bæredygtige landmænd i Uganda. Ligesom problemerne forstærker hinanden, gør løsningerne det heldigvis også.

Danmark er et af de meget få lande i verden, der lever op til FN's målsætning om at give mindst 0,7 pct. af BNI i udviklingsbistand. Det har vi gjort i mere end 40 år – og det bliver vi ved med. Og udviklingsbistanden er i absolutte tal større end nogensinde. Danmark har i 2023 skubbet på for en langt større international støtte til de fattige og skrøbelige lande, som rammes hårdest af klimaforandringerne. Det kom ikke mindst til udtryk i COP28-beslutningen om at etablere en fond for klimaskabte tab og skader, som Danmark gav 175 mio. kr. til.

2023 var også et år, hvor udviklingssamarbejdet fortsat var stærkt præget af Ruslands brutale og ulovlige invasion af Ukraine. Med en støtte på over én mia. kr. blev landet den største modtager af dansk udviklingsbistand i 2023. Danmark spiller en central rolle som en Ukraines vigtigste partnere i genopbygningen og med humanitær støtte. Det nyder

stor opbakning blandt danskerne, at vi har stillet os så stærkt bag ukrainerne.

Ruslands invasion af Ukraine og nye geopolitiske brydninger har også gjort det klart, at Danmark skal arbejde langt hårdere for at styrke sine alliancer i det globale syd. Ikke mindst med de afrikanske lande. Danmark har årtier lange partnerskaber med mange afrikanske lande, og vi skal arbejde for, at de partnerskaber bygger på ligestilling og gensidig respekt. Vi skal lytte til vores partners ønsker og interesser.

Vi har i 2023 set rekordstore behov for humanitær hjælp. Krig og humanitær krise i Gaza. Politisk ustabilitet i Sahel. Jordskælv i Tyrkiet og Syrien. Og konflikter, tørke og fordrivelser på Afrikas Horn. Desværre har verdens humanitære støtte langtfra fulgt med behovene. Danmark har styrket sin humanitære støtte i 2023 og spiller stadig en vigtig rolle som troværdig og pålidelig partner i humanitære krisesituationer.

Migrations- og fordrivelsesdagsordenen spiller også en afgørende rolle i dansk udviklingssamarbejde. Ikke siden 2016 har presset på Europas grænser fra irregulær migration været så stort. Migration påvirkes af alle de store udviklingspolitiske problematikker som klimaforandringer, naturkatastrofer, ustabilitet og fattigdom.

Fremskrivninger viser, at der vil være op mod 86 mio. klimamigranter i Afrika syd for Sahara i 2050. Danmark arbejder med både akutte og langsigtede strategier langs de irregulære migrationsruter for at forebygge migration, beskytte irregulære migranter og styrke de ydre grænser i EU's naboskab.

Samlet set har det været et begivenhedsrigt år for dansk udviklingssamarbejde. Et år præget af store udfordringer og svære dilemmaer. Men jeg er meget stolt af det arbejde, Danmark sammen med vores partnere har udrettet i verden. Og jeg er fortrøstningsfuld ved den retning, vi er med til at skubbe de store internationale dagsordener.

Denne redegørelse giver et overblik over de store søjler i dansk udviklingssamarbejde i 2023. Gennem konkrete cases sætter redegørelsen billeder på, hvad dansk udviklingssamarbejde udretter i nogle af verdens fattigste lande og i lande, der er på vej mod mere vækst og udvikling. Det er et arbejde, som jeg synes, vi danskere kan være meget stolte af.

God læselyst.

Dan Jørgensen

Minister for udviklingssamarbejde og global klimapolitik

DANMARKS UDVIKLINGS- SAMARBEJDE 2023

SAMLEDE UDBETALINGER I 2023:

21,20 mia. kr.

14,85 mia. kr.
Bilateral bistand til
specifikke lande.

6,35 mia. kr.
Multilateral bistand
gennem internationale
organisationer.

Udbetalinger i 2023:

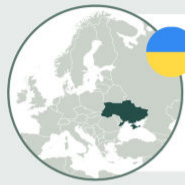
- > 200 mio. kr.
- > 100 mio. kr.
- > 50 mio. kr.
- < 50 mio. kr.
- < 5 mio. kr.

FEM NEDSLAG FRA UDVIKLINGSBISTANDEN:

Klima (bistand og mobiliseret finansiering)	8,95 mia. kr.
Mindst udviklede lande	3,07 mia. kr.
Humanitære indsatser	3,10 mia. kr.
Regeringsførelse, demokrati og rettigheder	2,27 mia. kr.
Nærområde og migrationsfonden	400 mio. kr.

Overlap forekommer i udbetalinger til flere tematikker samtidig.

Tallene bygger på foreløbige opgørelser fra OpenAid og afstemmes løbende frem til den endelige indsendelse af data til OECD DAC ved slutningen af juli 2024. Udbetalingerne omfatter en lang række bistandsinstrumenter, herunder humanitær bistand, myndighedssamarbejde, klimabistand, erhvervsindsatser, migrationsmidler, freds- og stabiliseringsindsatser, landeprogrammer o.a. Inkluderer også midler til bistandsadministration og flygtningemodtagelsesudgifter.

#1
UKRAINE

SAMLEDE UDBETALINGER

1,26 mia. kr.

CASESTUDIER PÅ OPENAID

8

#2
ETIOPIEN

SAMLEDE UDBETALINGER

687,40 mio. kr.

CASESTUDIER PÅ OPENAID

3

2,8%

#3
KENYA

SAMLEDE UDBETALINGER

373,27 mio. kr.

CASESTUDIER PÅ OPENAID

9

1,7%

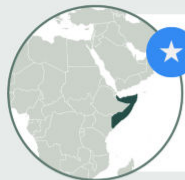
#4
**SYRIEN OG
NABOLANDE**

SAMLEDE UDBETALINGER

369,59 mio. kr.

CASESTUDIER PÅ OPENAID

2

#5
SOMALIA

SAMLEDE UDBETALINGER

329,40 mio. kr.

CASESTUDIER PÅ OPENAID

4

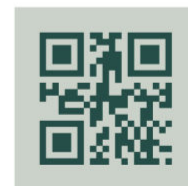
■ Civilsamfund ■ Multilaterale organisationer ■ Bilateralt samarbejde ■ Andre

Bilateralt samarbejde dækker primært indsatser gennem danske myndigheder og myndigheder i andre donorlande.

GÅ PÅ OPDAGELSE I UDVIKLINGSSAMARBEJDET

OpenAid.um.dk giver indblik i prioriteterne for Danmarks udviklingssamarbejde og projekter med dansk støtte. Her kan du blandt andet læse over 100 udvalgte casestudier. Resultater og data opdateres løbende på OpenAid, og tal anvendt i Redegørelsen kan derfor afvige.

➔ [Læs mere på OpenAid.um.dk](https://openaid.um.dk)

Danmark er blandt Ukraines tætteste partnere

Danmark står last og brast med Ukraine efter Ruslands ulovlige invasion. I 2023 har Danmark ydet betydelig humanitær og civil støtte til landet. Over én mia. kr. er det blevet til, allokeret gennem udviklingsbistanden. Dermed er Ukraine den største modtager af dansk udviklingsbistand i 2023. Dertil kommer bidrag til Ukraine gennem den fællesskabsfinansierede udviklingsbistand i EU, ligesom Danmark også har støttet erhvervsindsatser i Ukraine med 400 mio. kr. Endelig kommer den militære støtte, som udgjorde ca. 27,3 mia. kr. i 2023.

Danmarks civile støtte til Ukraine har i 2023 fokuseret blandt andet på antikorrruption, tidlig genopbygning (ikke

mindst af energi- og vandforsyning), samt støtte til civilsamfundets inddragelse i genopbygningsprocessen.

Den humanitære situation i Ukraine er fortsat meget alvorlig. Næsten 18 mio. mennesker – mere end 40 procent af Ukraines befolkning – havde ifølge FN behov for humanitær bistand i 2023. Danmarks humanitære støtte har fokus på særligt sårbare befolkningsgrupper og svært tilgængelige områder tæt på frontlinjerne. Danmarks støtte prioriterer basal nødhjælp, beskyttelse af sårbare grupper, psykosocial støtte og humanitær minerydning. Minerydning er eksempelvis afgørende for, at fordrevne kan vende hjem og genopdyrke landbrug.

OVERBLIK I TAL: UDVIKLINGSSAMARBEJDET I UKRAINE

1,26 mia. kr. i 2023

CIVILSTØTTE TIL UKRAINE I 2023

Danmark støttede i 2023 Ukraine med over 1 mia. kr. under udviklingsbistanden blandt andet inden for følgende områder:

Kilde: OpenAid og Udenrigsministeriet.

Humanitær og akut støtte

145 mio. kr.

Freds- og stabiliseringsindsatser

50,7 mio. kr.

Genopbygning

770 mio. kr.

Reformindsatser

60,7 mio. kr.

Danmark spiller en særlige rolle i Mykolaiv

I 2022 påtog Danmark sig på præsident Zelenskys direkte anmodning et særligt ansvar for genopbygningen af havnebyen og regionen Mykolaiv i det sydlige Ukraine. Det har siden udviklet sig til et stærkt og tillidsfuldt partnerskab mellem Danmark og Mykolaiv, og i 2023 mundede det ud i oprettelsen af et lokalt dansk ambassadekontor i byen.

Danmark lancerede i 2023 to genopbygningspakker med fokus på social infrastruktur samt energi- og vandforsyning.

Styrekomiteéen for Danmark-Mykolaiv Partnerskabet står for at godkende al dansk genopbygningsstøtte til regionen. Styrekomiteéen ledes af ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik og Ukraines vicepremierminister med ansvar for genopbygningen. Komiteéen skal sikre, at Danmarks støtte gør mest mulig gavn og forholder sig til de ukrainske behov.

Foto: Udenrigsministeriet

Investeringsfonden for Udviklingslande faciliterer private investeringer i Ukraine

110

mio. kr.

Ruslands invasion af Ukraine har haft katastrofale konsekvenser for den ukrainske økonomi. Virksomheder i Ukraine står over for store finansieringsudfordringer. Derfor har Ukraine-fonden afsat midler til at reducere risici for virksomheder og investorer, der investerer og handler med ukrainske partnere.

Der er afsat 110 mio. kr. til investeringer via Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU). De skal facilitere privatsektorinvesteringer i Ukraine på et kommercielt grundlag.

Et eksempel er virksomheden Seguro-Thyregod, der producerer landbrugsudstyr til det ukrainske marked. IFU har underskrevet en investeringsaftale på 11,2 mio. kr., der skal hjælpe Seguro-Thyregod med at udvide sin forretning. Dertil skal finansieringen bidrage til virksomhedens indsats for at rekruttere og uddanne kvindelige medarbejdere, som kan erstatte personale, der er blevet indskrevet i hæren.

Det danske civilsamfund leverer vigtig hjælp i Ukraine

Danske civilsamfundsorganisationer har ved hjælp af udviklingsbistanden bidraget til at styrke det ukrainske civilsamfund og levere humanitær hjælp. Da Rusland invaderede Ukraine, havde den ukrainske regering og lokale nødhjælpsorganisationer ikke de nødvendige ressourcer og strukturer på plads til at håndtere den pludselige massive bevægelse af mennesker internt og væk fra Ukraine.

Sammen med flere danske civilsamfundsorganisationer støttede Caritas lokalt arbejde for husly og mad til hundredtusindvis af internt fordrevne og flygtninge, mens Care støttede lokale partnere, der leverede mad, medicin og hygiejnartikler til mere end 400.000 krigsramte og International Media Support arbejdede for at modvirke desinformation og hybrid krigsførelse. Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp har også været centrale partnere i at sikre, at den humanitære nødhjælp er nået frem til de mest udsatte mennesker og områder i Ukraine.

↪ [Læs mere på OpenAid.um.dk](https://OpenAid.um.dk)

Foto: Caritas Ukraine

UNICEF i København hjælper millioner i Ukraine

UNICEF har leveret livsvigtige forsyninger og ydelser til næsten 5 mio. børn og deres familier efter krigens udbrud i Ukraine. Den eskalerende vold, ødelæggelse og fordrivelse har haft katastrofal betydning for den basale infrastruktur og ledt til ødelagte skoler og hospitaler.

Mindre end 24 timer efter den russiske invasion havde UNICEF's forsyningsafdeling i København fyldt lastbiler med humanitære forsyninger. I gennemsnit kørte syv lastbiler til Ukraine om ugen i 2022 og 2023. Til sammen har indsatsen givet over 4,9 mio. børn og kvinder adgang til sundhedspleje, 4,6 mio. mennesker adgang til rent drikkevand, næsten 1,6 mio. mennesker adgang til ordentlig hygiejne og over 1,8 mio. børn adgang til undervisning. UNICEF er blandt andet støttet af kernebidrag fra den danske udviklingsbistand.

➔ [Læs mere på OpenAid.um.dk](https://OpenAid.um.dk)

Vi skal styrke samspillet mellem klima og udvikling

Udviklingssamarbejdet og klimainsatsen er tæt forbundne. Det bliver mere og mere tydeligt. Når etiopiske hyrers kameler falder døde om af tørst i varmen i Afar-regionen. Eller når unge piger bliver trukket ud af skolen, fordi høsten fejler, og de er tvunget til at bidrage til arbejdet derhjemme. Klimaforandringer i udviklingslandene forventes at skubbe mere end 100 mio. mennesker ud i ekstrem fattigdom i 2030.

Vi kan ikke længere tænke klima og udvikling som to adskilte størrelser. Der er behov for en holistisk tilgang. Det betyder, at indsatsen for at tackle klimaforandringer og udrydde ekstrem fattigdom skal tænkes langt bedre sammen. Det arbejder vi målrettet for i Danmark. Men der er stadig brug for et lignende paradigmeskifte internationalt.

Den gode nyhed er, at der er rigtig mange fordele at høste ved at samtænke de to tematikker. 80 procent af verdensmålene har gavn af, at klima og udvikling samtænkes. Og FN-eksperter vurderer, at et 'finansieringshul' på milliarder af dollars kan lukkes ved at samtænke de to aspekter bedre.

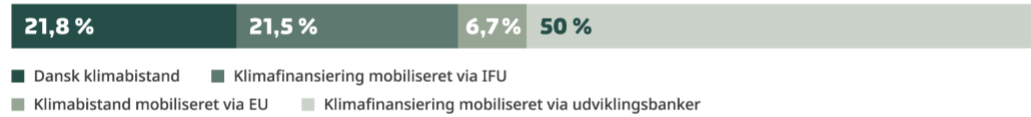
Danmark har sat sig i spidsen for at samle en gruppe af lande og multilaterale organisationer, der bidrager til at sætte

det øverst på den internationale dagsorden. Gruppen skal bidrage med ny viden og sætte politisk fokus på at undgå silotænkning i de multilaterale systemer.

OVERBLIK I TAL: DANSKE KLIMAPROJEKTER

8,95 mia. kr. i 2022*

Kilde: OpenAid.

* Opgørelsen viser Danmarks samlede klimafinansiering i 2022. Tal for 2023 er endnu ikke opgjort.

Clean cooking – når klima og udvikling går hånd i hånd

Flere end 2 mia. mennesker laver fortsat mad over åben ild eller brændefyrede komfurer. Det skaber indendørs forurening, som fører til 2,7 mio. for tidlige dødsfald hvert år. I Afrika alene dør over en halv million kvinder og børn om året på grund af forurening. Samtidig udleder den slags madlavning drivhusgasser svarende til hele skibs- og luftfartsindustrien.

Dertil er det enormt tidskrævende. En gennemsnitshusholdning i Afrika syd for Sahara bruger over to timer om dagen på at samle brænde eller brændsel.

Danmark støtter Verdensbankens Clean Cooking Fund med 95 mio. kr. fra 2021-2025. Pengene går til at introducere ny teknologi og rene brændsler. Udover de klare udviklings- og klimamæssige fordele bidrager arbejdet også til forbedringer i ligestilling og sundhed og begrænser afskovning og naturøde-læggelser, der gør lokalsamfundet yderligere sårbart over for klimaforandringer.

Grøn strøm sikrer vækst og jobskabelse i Uganda

I Uganda bidrager Danmark til projektet Beyond the Grid Fund for Africa, som giver borgerne adgang til elektricitet gennem små solcelleanlæg. Foreløbigt har omkring 250.000 mennesker fået adgang til grøn strøm, og det tal forventes at femdoble de kommende år.

Adgang til elektricitet handler ikke kun om at kunne tænde for lyset og oplade sin mobiltelefon. Den grønne strøm kan blive katalysator for at forbedre lokale levevilkår og sikre bæredygtig vækst og jobskabelse. Den næste fase af projektet handler derfor om at udbrede soldrevne vandpumper, løsninger til køling af føde-varer og etablering af decentrale mini-elnet. Alt sammen initiativer, der skal løfte levestandarden og væksten i området.

Modstandsdygtighed afgørende for at fremme udvikling for verdens fattigste og mest skrøbelige lande

Verdens skrøbeligste og mest fattige lande er ofte dem, der bliver hårdest ramt af klimaforandringerne. Samtidig

mangler de ressourcerne til at tilpasse sig. Klimaforandringerne truer mange menneskers eksistensgrundlag i form af indvirkninger på de naturressourcer, som befolkningerne er dybt afhængige af.

De lande, der har den svageste modstandsdygtighed over for klimaforandringerne, mærker også de største konsekvenser for deres politiske stabilitet. Klimaforandringerne påvirker lokale konflikter og skaber fordrivelse og migration. Den Internationale Organisation for Migration (IOM) vurderede, at flere mio. afrikanere måtte flytte på grund af klimaforandringer i 2022.

Danmarks know-how om vand og klimatilpasning har igennem en årrække muliggjort tætte partnerskaber med

flere af de mest klimasårbare lande i Afrika. Danmark fokuserer sine indsatser inden for klimatilpasning samt miljø- og naturforvaltning på de lande, som har størst brug for støtte, særligt afrikanske lande. Her bidrager Danmark til at undgå ineffektiv og ikke-bæredygtig ressourceforvaltning, naturødelæggelse og voksende fødevarerussikkerhed.

Støtte til skov- beskyttelse og flygtninge i Tanzania

I Kigoma i Tanzania, hvor 35 procent af befolkningen lever under fattigdomsgrænsen, arbejder Dansk Flygtningehjælp sammen med flygtninge og lokalbefolkningen om skovbeskyttelse. Det sker som del af et projekt drevet af Dansk Flygtningehjælp og støttet af den danske udviklingsbistand. 5.000 flygtninge og lokalbefolkningsmedlemmer er gennem projektet blevet undervist i skovbeskyttelse og genplantning, og 16.000 husstande er blevet oplært i biobriketproduktion. Deltagerne i projektet har plantet over 2 mio. træer, og der bliver i dag fældet betydeligt færre træer til brænde til madlavning, hvilket bidrager til at beskytte miljøet. Projektet blev gennemført fra 2021-2023.

[Læs mere på OpenAid.um.dk](https://openaid.um.dk)

Danmark hjælper verdens mindst udviklede lande med at lave klimahandlingsplaner

Hver femte år skal verdens lande indsende nationale klimahandlingsplaner (NDC'er) til FN. 40 af verdens mindst udviklede lande får støtte til dette gennem FN's Udviklingsprogram (UNDP), som Danmark støtter med bistandsmidler, ligesom UNDP er aktivt medlem af NDC-Partnerskabet. Verdens mindst udviklede lande er særligt hårdt ramt af klimakrisens konsekvenser. Mere end 60 procent af verdens dødsfald, som er forårsaget af klimakatastrofer, sker i de mindst udviklede lande. Ved at støtte de mindst udviklede lande i at udarbejde handlingsplaner af højere kvalitet øges sandsynligheden for, at planerne modtager finansiel støtte og dermed kan blive implementeret.

[Læs mere på OpenAid.um.dk](https://openaid.um.dk)

Klimaskabte tab og skader rammer de mindst udviklede lande og små østater hårdest

Klimaskabte tab og skader omfatter de virkninger, som hverken kan undgås ved at nedbringe CO₂-udledningen eller afbødes ved hjælp af klimatilpasning. Det kan være pludselige og akutte katastrofer som orkaner, tropiske storme, skovbrande og stormflod. Tab og skader forårsaget af den langsomt stigende vandstand, der truer med at udslutte lavtliggende østater. Eller tørke, der fjerner livsgrundlaget inden for landbrug og kvægavl, når ørkenen spreder sig.

Danmark arbejder aktivt for at øge det globale fokus på tab og skader. I 2022 lancerede Danmark som det første

land en tab-og-skader pakke på 100 mio. kr. Og i 2023 deltog Danmark aktivt i arbejdet, der ledte frem til den historiske beslutning på COP28 om etableringen af en ny fond til tab og skader. Selv bidrog vi med 175 mio. kr. til fonden og yderligere 175 mio. kr. til konkrete aktiviteter til at modvirke klimaskabte tab og skader, blandt andet i Stillehavet. Danmark har også støttet FN-generalsekretærens initiativ om tidlige varslingsystemer, og vi yder støtte til tab og skader via danske civilsamfundsorganisationer og multilaterale organisationer.

Tidlige varslingsystemer skal styrke sårbare landes beredskab mod klimaforandringer

Under COP27 i 2022 lancerede FN's generalsekretær initiativet Early Warnings for All (EW4all), der skal sikre bedre varslingsystemer for alle verdens lande i forbindelse med ekstreme vejrhendelser. Formålet var ikke mindst at støtte særligt sårbare befolkninger med at forbedre adgangen til vejrinformationer og derved styrke deres klimaberedskab og respons på lokalt niveau. I 2023 øgede Danmark støtten til EW4All med et nyt bidrag på 40 mio. kr., hvilket skal gå til at udrulle EW4All-initiativet i Niger, Somalia, Sydsudan, Tanzania og Uganda. Bevillingen skal også styrke den regionale kapacitet i Afrika til at foretage risikoanalyser og igangsætte forebyggende indsatser.

Danmark spiller en ledende rolle i det internationale klimadiplomati

Danmark spiller en ledende rolle i det internationale klimadiplomati. Gennem klimatopmøder og globale grønne alliancer arbejder Danmark hårdt på at påvirke den globale klimapolitik og være til stede i de rum, hvor de store klimapolitiske beslutninger træffes.

Danmarks centrale rolle i klimadiplomati var eksempelvis tydeligt på COP28. Her var Ministeren for udviklings-

samarbejde og global klimapolitik tildelt en ledende rolle i forhandlingerne om det helt centrale Global Stocktake, der skulle sætte retningen for verdens indsats for at nå Parisaftalens mål og nye ambitiøse nationale klimaplaner (NDC'er).

Danmark lægger også et stort arbejde i at skabe og lede klimadiplomatiske alliancer, blandt andet de alliancer og partnerskaber, der er beskrevet på næste side.

Foto: Bianka Csenki

Accelerated Partnership for Renewables in Africa

Sammen med Tyskland er Danmark et af de to primære donorlande, der har medvirket til oprettelsen af det afrikanskledede initiativ ”Accelerated Partnership for Renewables in Africa” (APRA). Kenya har været drivende i at tage lederskab på samarbejdet, som blev lanceret på det afrikanske klimatopmøde i Nairobi i september 2023. Partnerskabet omfatter syv afrikanske lande, der har sat ambitiøse målsætninger for en grøn energitransition, som samtidig kan drive en bæredygtig udvikling og industrialisering af deres lande.

NDC Partnerskabet

NDC-partnerskabet tæller mere end 220 medlemmer herunder udviklings- og donorlande samt institutioner såsom FN-organisationer, internationale NGO’er og de multilaterale banker. Gennem partnerskabet kan udviklingslande få hjælp til at øge ambitionerne og implementeringen af deres nationale klimaplaner, som alle verdens lande melder ind til FN – de såkaldte Nationally Determined Contributions (NDC’er). Danmark har siden oprettelsen i 2016 været en drivende aktør i samarbejdet. Ved COP28 overtog Danmark rollen som medformand for styregruppen sammen med Rwanda. Som medformand er den vigtigste opgave for Danmark at støtte implementeringen og udviklingen af udviklingslandenes NDC’er. Danmark støtter både Partnerskabet politisk og økonomisk, ligesom Danmark også giver bidrag til andre organisationer (herunder UNDP og IRENA), som er øremærket til at hjælpe udviklingslande med deres NDC’er gennem Partnerskabet.

Beyond Oil and Gas Alliance

I 2021 etablerede Danmark sammen med Costa Rica alliancen Beyond Oil and Gas (BOGA), som arbejder for en kontrolleret og retfærdig udfasning af olie- og gasproduktion. I 2023 har alliancen haft fokus på BOGA-fonden, som tilbyder teknisk assistance til producentlande i det Globale Syd, der ønsker at undersøge alternative udviklingsveje væk fra olie og gas. Colombia og Kenya er annonceret som de første modtagerlande af fondens midler. BOGA var også en vigtig drivkraft i

at samle en række lande på COP28, der resulterede i, at en COP-beslutningstekst for første gang anerkendte behovet for en transition væk fra fossile brændsler. 24 lande og subnationale regeringer har tilsluttet sig alliancen.

Global Offshore Wind Alliance

Global Offshore Wind Alliance arbejder for en markant accelerering af den globale udbygning af havvind. Alliancen blev oprettet i 2022 med Danmark og Colombia som medformænd og har fokus på erfaringsudveksling, finansiering af havvind og gøre lokale og regionale værdikæder mere robuste. I løbet af 2023 er alliancen nået op på 30 medlemmer fra såvel regeringer som privatsektoraktører og andre interessenter, blandt andet Brasilien tilsluttede sig i forbindelse med COP28.

Group of Negative Emitters

På COP28 præsenterede Danmark en ny international alliance - Group of Negative Emitters (GONE). Det er ikke nok, at alle verdens lande sigter mod klimaneutralitet, hvis vi skal begrænse de globale temperaturstigninger til 1,5 grader. Det er nødvendigt, at nogle lande bliver klimanegative. Det har Danmark et mål om at være efter 2045. Alliancens foreløbige medlemmer - Danmark, Panama og Finland - har alle det til fælles, at de vil trække mere CO₂ ud af atmosfæren, end hvad de hver især udleder. Nogle af landene gør det allerede, som for eksempel Panama. Andre - som Danmark og Finland - har sat et klart mål om det.

Danmarks myndighedssamarbejde

Danmark har årtiers erfaring i blandt andet grøn energiomstilling og forvaltning af vandressourcer. Det er kompetencer og viden, der er stor efterspørgsel på globalt, og som kan have en enorm effekt i lande, der er langt større end Danmark.

Gennem myndighedssamarbejdet med udviklingslandene deler Danmark erfaringer og ekspertise, som bidrager til kapacitets- og videnopbygning. For eksempel hvordan grøn strøm integreres i lokale energisystemer eller vandspild minimeres i distributionsnettet. Udsendte sektorrådgivere på

ambassaderne støtter myndighedernes samarbejde og omsætter relationer og viden til nye muligheder for landet og for Danmark. Myndighedssamarbejdet er et centralt diplomatisk og udviklingspolitisk værktøj, der baserer sig på tillid og ligeværdige partnerskaber.

Danmark støtter gennem vores bistandsmidler omkring 50 myndighedssamarbejder med søstermyndigheder i 18 forskellige lande. Formålet er, at fremme grøn omstilling, bæredygtig økonomisk vækst, social udvikling og god forvaltning. Alene i 2023 blev der startet 10 nye projekter op mellem danske og udenlandske myndigheder.

Danmark hjælper med at gøre Vietnam uafhængig af fossile brændsler

I 2023 besluttede den vietnamesiske regering at udfase kulkraftværker og øge vedvarende energi frem mod 2030. Med en befolkning på næsten 100 mio. mennesker og stor økonomisk vækst er Vietnam i dag meget afhængig af kul og fossile brændstoffer. En grøn omstilling af Vietnams energisektor er derfor presserende.

Det danske energipartnerskabsprogram (DEPP) i Vietnam har været med til at give input til Vietnams nye nationale energiudviklingsplan. Blandt andet ved at udvikle langsigtede scenarier for, hvor Vietnam kan blive CO₂-neutral. Projektet løber fra 2021-2025.

➔ [Læs mere på OpenAid.um.dk](https://OpenAid.um.dk)

Dansk ekspertise reducerer vandspild i Sydafrika

Sydafrikas vandforsyning er under pres. En kombination af klimaforandringer, en voksende befolkning og ineffektiv vandforvaltning udfordrer Sydafrikas vandsektor.

Ekspertes fra Miljøstyrelsen i Danmark har derfor siden 2015 hjulpet Sydafrika med ekspertise og erfaringer fra den danske vandforvaltning. Danmark har et vandspild på kun 7 procent, mens det ligger på 46 procent i Sydafrika. De danske eksperter er både med til at udarbejde ny lovgivning, udvikle forvaltningsmæssige retningslinjer og arbejde på rent tekniske løsninger.

Der skal turbo på mobilisering af klima- og udviklingsfinansiering

Behovet for klimainvesteringer i udviklingslandene er enormt. Det vurderes, at udviklingslande og vækstøkonomier (undtaget Kina) får brug for omkring 16.500 mia. kr. om året i grønne investeringer fra 2030 og frem, hvis vi skal nå Parisaftalens mål. Det er fire gange så meget, som der investeres i dag. Udviklingsbistand i traditionel forstand er slet ikke nok til at lukke det finansieringshul. Der er brug for finansiering i en helt anden skala. Der er brug for at tænke nyt.

Danmark arbejder hårdt for at sikre nye, innovative former for finansiering, så vi kan dække udviklingslandenes reelle behov. Vi skal bruge vores udviklingsmidler til at mobilisere langt mere privat kapital, vi skal have de multilaterale udviklingsbanker til at tage et større ansvar, og vi skal udvide donorkredsen for global klimafinansiering.

Kun ved at sikre den nødvendige finansiering kan Danmark og Vesten fremstå som troværdige og pålidelige partnere for det globale Syd. Det kræver en samlet, progressiv vision for fremtidens klima- og udviklingsfinansiering.

Investeringsfonden for Udviklingslande opruster sine grønne investeringer markant

I september 2023 gennemførte regeringen en reform af Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU), som markant styrker IFU's finansielle kapacitet. Med reformen forventes IFU frem mod 2030 at tredoble sit bidrag til Danmarks globale klimafinansiering i udviklingslande fra 2 til over 6 mia. kr. om året. Det vil svare til omkring 30 procent af Danmarks mobilisering af klimafinansiering. Reformen medfører et øget investeringsomfang på godt 20 mia. kr. i perioden 2024-2030. Samtidigt skal reformen sikre fortsat mobilisering af privat finansiering til at understøtte den globale, grønne omstilling.

Med reformen er der sat en række måltal for IFU's

- 1) Mindst 50 procent af IFU's investeringer skal være klimainvesteringer.
- 2) Mindst 50 procent af IFU's investeringer skal være i Afrika.
- 3) Mindst 30 procent af IFU's investeringer skal være i fattige og skrøbelige lande.

Danske millioner kroner bliver til milliarder af dollars gennem Investment Mobilization Collaboration Alliance

På COP28 lancerede Danmark i samarbejde med Finland, Sverige og USA 'Investment Mobilization Collaboration Alliance' (IMCA). Med IMCA går de nordiske lande og USA forrest i kampen for at mobilisere privat kapital til klimafinansiering. Arbejdet i IMCA har til formål at styrke samarbejdet mellem landene om nye måder at blande offentlige og private finansieringskilder i større skala. Ambitionen er at mobilisere flere mia. dollars i privat kapital til klimafinansiering inden 2026. Som initiativtager til IMCA bidrog Danmark i 2023 med 10 mio. kr. til etableringen af et sekretariat under World Climate Foundation.

Den Grønne Klimafond investerer i klimatilpasning og reduktioner i sårbare lande

Den Grønne Klimafond (GCF) er verdens største fond dedikeret udelukkende til klimainvesteringer. Danmark har støttet GCF siden dens etablering i 2015 med i alt 1,2 mia. kr. og annoncerede i 2023 planlagt støtte på i alt 1,6 mia. kr. (2024-27). Det er en fordobling af bidraget for perioden 2020-2023, der var på i alt 800 mio. kr. GCF stræber efter at investere 50/50 i klimatilpasning og reduktioner, samt at minimum 50 procent af investeringerne går til de mest sårbare lande, herunder Afrika og små østater.

Danmark arbejder for reform af de multilaterale udviklingsbanker

De multilaterale udviklingsbanker (MDB'erne) udgør kernen af den internationale finansielle udviklingsarkitektur. De spiller derfor en afgørende rolle i sikringen af fremtidens klima- og udviklingsfinansiering. Verdensbanken alene leverer knap 900 mia. kr. i klima- og udviklingsfinansiering om året. Men der er behov for, at udviklingsbankerne spiller en langt større rolle i den grønne omstilling. Der ligger et kæmpe potentiale i deres store investeringskraft. Bankerne kan kun nå deres fulde potential, hvis de får større støtte fra donorerne. Derfor deltager Danmark løbende i bankernes kapitaludvidelser og genopfyldninger af bankernes fonde. I 2023 bidrog Danmark eksempelvis med 785 mio. kr. til genopfyldningen af Den Afrikanske Udviklingsfond.

Danmark har sammen med G7+ og G20 lagt pres på at få reformeret udviklingsbankerne. Bankerne skal i højere grad være katalysatorer for at tiltrække private investeringer til den grønne omstilling og tage større risici for at levere på finansieringsbehovet. Investeringerne i klima skal samtænkes med udvikling, så det ikke sker på bekostning af fattigdomsbekæmpelse.

Som en del af MDB-reformen har Verdensbanken i 2023 vedtaget en ny vision og mission, som stadig sætter fattigdomsbekæmpelse i centrum og samtidig inkluderer hensynet til en bæredygtig planet. Derudover har Verdensbanken hævet sine klimaforpligtelser og har et mål om, at 45% af bankens finansiering skal gå til klima i finansår 2025.

DSIF – et vigtigt værktøj til finansiering af offentlig grøn infrastruktur i Afrika

Det kan være vanskeligt at finansiere offentlige infrastrukturprojekter i nogle af verdens mest fattige og ustabile regioner. Særligt hvis det skal bygges bæredygtigt og grønt. Gennem Danida Sustainable Infrastructure Finance Programme finansierer Danmark infrastrukturprojekter, hvor markedet ikke vil eller kan levere løsninger – ikke mindst i afrikanske lande.

Danmark arbejder hele tiden på at gøre programmet endnu bedre til at levere innovativ og fleksibel finansiering, og i 2023 blev en evaluering af DSIF's arbejde for perioden 2001-2019 fremlagt. Den konkluderede, at DSIF har spillet en vigtig rolle i at fremme bæredygtig infrastruktur i udviklingslande. Men også at DSIF blandt andet skal have et stærkere fokus på udviklingseffekter og dokumentation heraf samt blive bedre til at tiltrække internationale investorer.

Danmarks brede udviklingspolitiske værktøjskasse

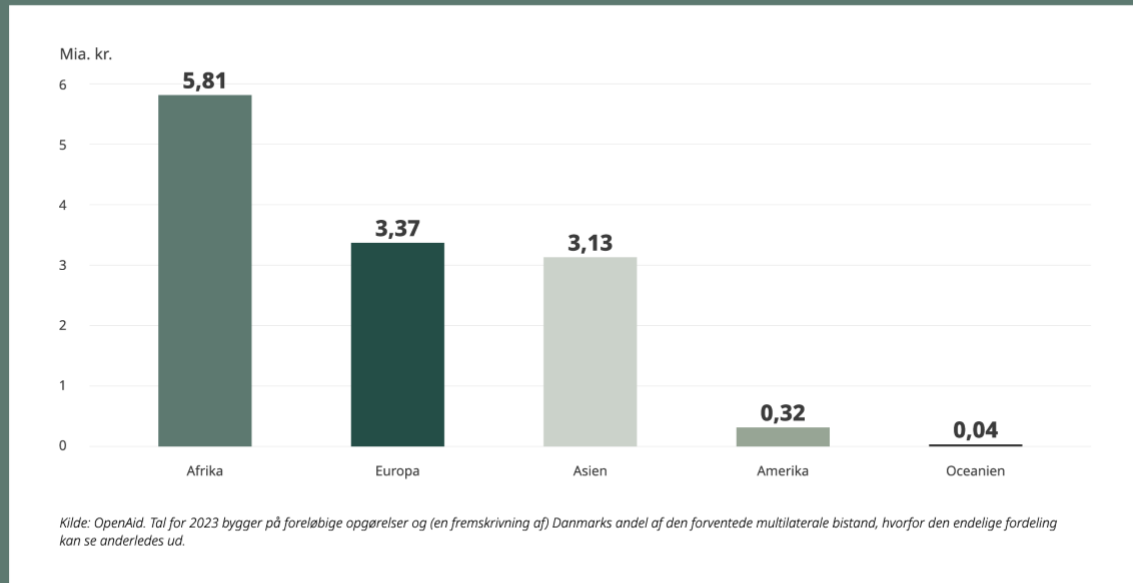
Danmark arbejder med en bred udviklingspolitisk værktøjskasse for at adressere fattigdom og ustabilitet i verdens mest skrøbelige og sårbare lande. Vi arbejder for at skabe gode vilkår for blandt andet jobskabelse, uddannelse, retssikkerhed og stærke institutioner. Og vi arbejder for at sam-tænke udvikling og klimaforandringer i en verden, hvor de to ting hører uløseligt sammen.

Verdensmålene er en vigtig rettesnor for Danmarks internationale engagement. Centralt heri står principperne om, at 'ingen lades i stikken'. Det er grundlaget for Danmarks prioritering af troværdige og ligeværdige partnerskaber med de fattigste og skrøbeligste lande.

Danmark ønsker at være en ligeværdig og troværdig partner for de lande og civilbefolkninger, vi samarbejder med. Også i lande, hvor skrøbelige og uforudsigelige forhold gør det vanskeligt.

Danmarks udviklingssamarbejde kanaliseres gennem både bilaterale udviklingsprogrammer, de strategiske partnerskaber med danske civilsamfundsorganisationer, EU, FN og de multilaterale udviklingsbanker. De forskellige kanaler giver os mulighed for at holde fast i et bredt udviklingspolitisk engagement.

OVERBLIK I TAL: DANMARKS UDVIKLINGSBISTAND TIL REGIONER

AFRIKA ER EN PRIORITET FOR DANMARK

DANMARK STØTTER DET FØRSTE LOKALVALG I SOMALIA SIDEN 1969

For første gang siden 1969 er der i 2023 blevet afholdt lokalvalg i Somalia udenfor den selverklærede republik Somaliland. Det har fundet sted i 30 ud af 37 distrikter i delstaten Puntland. Siden borgerkrigens start i 1991 har Somalia været berørt af konflikter og humanitære krise. Danmark har støttet forberedelsen og gennemførelsen af valget, som har været med til at forbedre stabiliteten i Puntland med endnu et skridt mod demokrati. Projektet blev gennemført af Somalia Joint Fund og andre partnere fra 2019 til 2023.

[Læs mere på OpenAid.um.dk](#)

GUINEABUGTEN

MARITIM SIKKERHED BESKYTTER INDTÆGTER OG ØKONOMIER I GUINEABUGTEN

Guineabugten er hårdt ramt af pirateri og ulovlig fiskeri, der ofte går ustraffet hen. Det har alvorlige konsekvenser for lokalbefolkningen, der risikerer at miste deres indtægt, og det påvirker lavindkomstøkonomierne i regionen. Danmark støtter i fem vestafrikanske lande langs Guineabugten et projekt, der uddanner nationale betjente i efterforskning på maritime gerningssteder. Det skal styrke levegrundlaget og økonomierne i regionen ved at gøre det nemmere at løfte bevisbyrden i straffesager og har allerede ført til flere retsforfølgelser og styrket den maritime sikkerhed. Projektet gennemføres af INTERPOL fra 2022-2026.

[Læs mere på OpenAid.um.dk](#)

KLIMARESILIENT LANDBRUG FUNGERER SOM FATTIGDOMSBEKÆMPELSE I DET NORDLIGE UGANDA

I det nordlige Uganda har flere end 130.000 flygtninge- og lokale husstande forbedret deres indkomst, adgang til mad og modstandsdygtighed over for klimaforandringerne. Det er udfaldet af et projekt støttet af den danske udviklingsbistand, som har givet landmænd de nødvendige kompetencer til at bedrive klimavenligt landbrug. Uganda er vært for den største flygtningebefolkning på hele det afrikanske kontinent, og de huses i områder, der er berørt af fattigdom, fødevarer sikkerhed og klimaforandringer.

[Læs mere på OpenAid.um.dk](#)

Socialt sikkerhedsnet i Etiopien adresserer både fattigdom, fødevareusikkerhed og klimaforandringer

Foto: Verdensbanken

I Etiopien støtter Danmark et socialt projekt, som på samme tid bekæmper fattigdom, fødevareusikkerhed og effekterne af klimaforandringerne. Det sker gennem et socialt sikkerhedsnet i Etiopiens landområder, der giver kontante udbetalinger til næsten 8 mio. mennesker hvert år. Til gengæld for udbetalingerne bidrager modtagerne med deres arbejdskraft til almennyttige projekter – blandt andet at lave klimatilpasning af lokalområderne. De arbejder også med regnvandsopsamling, hvilket fremmer hele lokalsamfundets adgang til vand, som kan anvendes til husdyr og landbrug. Danmark har siden 2013 støttet det sociale sikkerhedsnet med 485 mio. kr. gennem Verdensbankens Multi-Donor Trust Fund.

➔ [Læs mere på OpenAid.um.dk](https://openaid.um.dk)

Afrika er en prioritet for Danmark

Størstedelen af Danmarks bistand går til Afrika. Et kontinent, der er i rivende udvikling og på vej frem med en hastigt voksende middelklasse. I 2050 vil hvert fjerde menneske i verden være afrikaner. Men Afrika er også et kontinent, hvor der fortsat er stor fattigdom og ustabilitet. Forskellene mellem landene i Afrika er store. Det skal udviklingssamarbejdet tage højde for.

Danmark er en aktiv partner inden for fred og stabilisering. I 2023 lancerede vi en ny fase af det regionale program for vores arbejde på Afrikas Horn. Det har til formål at bekæmpe voldelig ekstremisme, grænseoverskridende, organiseret kriminalitet og styrke konflikthåndtering.

Diversiteten i Afrika forudsætter differentierede partnerskaber. Der er behov for pragmatisme og fokus på områder, hvor der kan samarbejdes. Det viser vores partnerskab med Etiopien, hvor Danmark og EU i 2023 bevægede sig mod en normalisering i samarbejdet efter afslutningen på konflikten i den nordlige del af landet. Trods fortsatte udfordringer kan Danmark og EU med udgangspunkt i en fortsat kritisk

dialog samarbejde med Etiopien om vigtige prioriteter. For eksempel har Danmark genoptaget myndighedssamarbejdet om kapacitetsopbygning af Vand- og Energiministeriet i Etiopien.

I Sahelregionen er det omvendt blevet vanskeligere at samarbejde med regeringer. Den politiske og sikkerhedsmæssige situation i Sahel har udviklet sig drastisk med bølgen af militærkup. Danmark har derfor tilpasset sit engagement uden om militærstyrerne og fokuseret på støtte til befolkningerne. Udviklingen i Sahel har også understreget nødvendigheden af koordination på europæisk plan.

Danmark førte i efteråret 2023 an på formuleringen af nogle principper for, hvordan EU og medlemslandene navigerer i politisk svære kontekster med fokus på Sahel. Fokus var at klarlægge under hvilke forudsætninger, EU og medlemslandene kan forblive engagerede med udviklingsbistand. Resultatet af det danske initiativ har mødt stor opbakning i EU-kredsen og danner nu grobund for det videre arbejde med EU's udviklingspolitiske engagement i politisk svære kontekster.

Militærkup i Niger og konsekvenserne for udviklingsbistanden

Niger er en del af den skrøbelige Sahelregion, som har været præget af politisk ustabilitet og militærkup. I maj 2023 lancerede Danmark et bilateralt udviklingsprogram for 2023-2027 med Niger. På daværende tidspunkt var Niger det sidste af de danske samarbejdslande i regionen med en demokratisk valgt regering. Men i juli 2023 blev landet ramt af et militærkup, og Danmark satte sit bilaterale udviklingsprogram på pause.

Den humanitære og socioøkonomiske situation i Niger er kraftigt forværret siden kuppet. I oktober 2023 besluttede Danmark derfor at omlægge den planlagte udviklingsbistand for 2023 til Niger med henblik på at støtte den nigerske befolkning. Støtten blev ydet uden om de centrale nigerske myndigheder og gik i stedet gennem FN-partnere og via humanitær bistand. Situationen i landet er fortsat uforudsigelig. Danmark overvejer derfor løbende, hvordan den resterende del af landeprogrammet for 2024-2027 bedst udmøntes.

Danmark er en aktiv del af EU's udviklingspolitiske engagement

Danmark arbejder aktivt for, at EU's udviklingspolitiske engagement bliver både mere effektivt og mere synligt. Med en koordineret indsats – blandt andet gennem Team Europe samarbejdet med vores europæiske partnerlande – har vi enestående forudsætninger for at gøre en forskel og skabe nogle markante fremskridt fra europæisk side. I en tid med nye geopolitiske brydninger er der behov for styrkede alliancer i og med det globale syd.

EU's Global Gateway-initiativ skal investere i infrastrukturprojekter på globalt plan og bidrage til at skabe stærkere alliancer.

Danmark har som en del af dette arbejde foreslået at etablere en ny grøn korridor for skibsfart i Nordafrika. Projektet blev optaget på 2023-listen over Global Gateway flagskibsprojekter og skal blandt andet bidrage til at producere bæredygtigt brændstof til skibe. På baggrund af det danske forslag undersøger EU nu potentialet for grønne korridorer i andre globale shipping-knudepunkter.

Danmark er med i Team Europe

I 2023 havde Danmark fortsat et solidt og aktivt engagement i EU's Team Europe Initiativer (TEI). TEI forener EU's medlemsstater og institutioners indsats i mere koordinerede og sammenhængende engagementer, der målretter udviklingsstøtten til EU's partnerlandene. TEI er også med til at sikre større synlighed omkring EU's omfattende globale udviklingsindsats. Danmark er med i 30 ud af 150 TEI-projekter under implementering. Størstedelen af Danmarks TEI-engagementer er inden for klima og grøn omstilling samt demokrati- og stabiliseringsindsatser, geografisk centreret i Afrika.

DANSK ENGAGEMENT I TEAM EUROPE INITIATIVER

Kilde: Udenrigsministeriet.

Dynamisk udviklingssamarbejde i skrøbelige kontekster

Danmark indretter sit udviklingspolitiske engagement på en måde, så vi kan agere dynamisk og hurtigt tilpasse vores indsatser, når der er brug for det. Det er helt nødvendigt, at vi i skrøbelige kontekster kan støtte civilbefolkningen bedst

muligt. Også når den politiske kontekst er vanskelig, eller demokratiske tilbageslag gør det svært. Ofte er det her, at befolkningerne er mest udsatte og har brug for hjælpen. Her spiller civilsamfundsorganisationerne en helt central rolle.

Korruptionssag hos dansk civilsamfundsorganisations lokale partner i Nordafrika

Med udviklingsbistanden er det en prioritet at støtte de mest sårbare befolkningsgrupper i verden. Men tilstedeværelsen i skrøbelige kontekster rejser nogle dilemmaer, heriblandt risikoen for korruption. I 2023 modtog Danmark gennem en whistleblower anklager om korruption hos en lokal partner i et danskstøttet projekt i Nordafrika. Det var anklager om forfalskede udgifter og forøgede udgiftsposter i regnskabet for omkring 600.000 kr. Mistanken om korruption blev bekræftet i en uafhængig undersøgelse, som påpegede svagheder i kontrolmekanismerne. Den lokale juridiske kontekst gjorde dog, at videre retsforfølgelse ville udgøre en sikkerhedsrisiko for de implicerede og lokaltansatte samt hindre partnerens mulighed for at arbejde i landet fremadrettet. Den danske partner valgte at dække tabet ved sagen og de identificerede kontrolsvagheder er nu forbedrede.

Korruptionssagen er et eksempel på nogle af de udfordringer, der også præger udviklingssamarbejdet og som hindrer opnåelse af udviklingspolitiske resultater. Danmark har nultolerance over for korruption og enhver mistanke om misbrug af udviklingsmidler vil blive undersøgt. Udenrigsministeriet arbejder med forskellige værktøjer til både forebyggelse, kontrol og sanktionering af korruption.

Migrationsindsatser skal sikre fremtidsmuligheder for afrikanske unge

Migrations- og fordrivelsesdagsordenen er en afgørende del af dansk udviklingssamarbejde. Millioner af mennesker er i bevægelse inden for og mellem regioner og lande. Folk flygter fra konflikter, naturkatastrofer, påvirkninger af klimaforandringer, eller migrerer i håbet om et bedre liv. Mens langt størstedelen af verdens fordrevne opholder sig i nærområderne, rejser flere og flere ad migrationsruterne mod Europa i håb om en bedre fremtid. I de seneste år har Europa set en støt stigning i antallet af irregulære ankomster via de centrale migrationsruter over Middelhavet, herunder fra Vest- og Nordafrika. I 2023 nåede antallet af irregulære grænseovergange ved EU's ydre grænse op på i alt 380.000 og var dermed på sit højeste siden 2016. Det afrikanske kontinent er i stigende grad præget af blandede migrationsstrømme på grund af politiske, økonomiske og klimarelaterede kriser på tværs af forskellige lande og regioner.

De kriser, der lige nu præger kontinentet, herunder særligt klimaforandringer, vil yderligere skubbe til disse dynamikker. Fremskrivninger viser, at der vil være op mod 86 mio. klimamigranter i Afrika syd for Sahara i 2050. Danmark arbejder med både akutte og langsigtede strategier langs de irregulære migrationsruter mod Europa for at forebygge migration, beskytte irregulære migranter og styrke de ydre grænser i EU's naboskab. I 2023 er de danske migrationsindsatser blevet samlet og tilrettelagt, så de er mere langsigtede og strategiske, ligesom Danmark fremover vil fokusere på forebyggende indsatser for at sikre, at mennesker ikke bevæger sig ud på den farlige vej over Middelhavet. Det handler således også om at sikre fremtidsmulighederne for Afrikas unge gennem jobskabelse og om at bekæmpe effekterne af klimaforandringerne, der truer livsgrundlaget for mange på kontinentet.

Som en vigtig del af det migrationsrelaterede udviklings-samarbejde er Danmark i gang med at tilrettelægge regionale og rutebaserede indsatser, der skal sørge for, at migranter, flygtninge og fordrevne langs ruterne ikke ender i sårbare situationer samt forebygge nye irregulære migrationsbevægelser mod Europa. Dette arbejde vil fremover dels ske gennem samarbejde med civilsamfundet, dels gennem samarbejde med og kapacitetsudvikling af centrale landes immigrationsmyndigheder. Det danske udviklingssamarbejde skal således være med til at skabe partnerskaber på det afrikanske kontinent, hvilket Danmark blandt andet også styrker gennem EU. Samlet kan disse indsatser bidrage til, at vi i fællesskab adresserer migrationsudfordringerne for både Afrika og Europa.

Nærområdebistand til Syrien og nabolande er fortsat markant modtager af dansk udviklingsbistand

I Syrien, Jordan og Libanon har Danmark sammen med partnere igennem en årrække støttet flygtninge, internt fordrevne og berørte lokalsamfund gennem indsatser, der fokuserer på en bæredygtig styrkelse af beskyttelse og levevilkår. I Jordan og Libanon, der ifølge de stedlige regeringer

hver især huser mere end 1,3 millioner syriske flygtninge, har fokus blandt andet været på at sikre, at flygtningene får bedre muligheder for at kunne skabe en holdbar levevej mens de opholder sig i værtslandet, samt at de ikke mindst har adgang til basale ydelser som sundhed og uddannelse. Samtidig er der også er ydet omfattende indsatser til støtte for sårbare dele af lokalbefolkningen, hvilket blandt andet bidrager til at de spændinger, der naturligt kan opstå i kølvandet på værtsskabet for store grupper af flygtninge. Der arbejdes gennem en bred vifte af partnere såsom danske og internationale NGO'er, FN-organisationer, Røde Kors bevægelsen samt myndighederne. Dertil kommer, at Danmark siden 2014 har stået i spidsen for det Regionale Udviklings- og Beskyttelsesprogram, som med bidrag fra en række andre europæiske lande gennemfører en række indsatser gennem især lokale civilsamfundsorganisationer i Jordan og Libanon. Nærområdeindsatserne har gennem flere år omfattet årlige tilsagn på ca. 200 mio. kr. Dertil kommer omfattende bidrag over såvel den humanitære bistand som freds- og stabiliseringsprogrammet, der betyder, at de samlede bidrag til indsatserne i Syrien og nærområder typisk har udgjort ca. 700 mio. kr. årligt.

Beskyttelse af mindreårige migranter i Marokko

I Marokko er tusindvis af migrantbørn strandet efter den farlige rejse i armene på smuglere og menneskehandlere. De er ofte adskilt fra deres familier og har ikke adgang til basale ydelser. De statslige institutioner er overvældede og kæmper for at levere den nødvendige hjælp. I 2023 har Danmark støttet et projekt, som siden 2019 har givet over 1.300 uledsagede migrantbørn husly, sundhedsydelser og retshjælp i Marokko. Projektet bidrager også til koordination af indsatser, der sikrer migrantbørnenes sikkerhed og trivsel. Den nye fase af projektet gennemføres af Den Internationale Organisation for Migration (IOM) fra 2024 til 2026.

➔ [Læs mere på OpenAid.um.dk](https://openaid.um.dk)

Den multilaterale udviklingsbistand muliggør indsatser i skrøbelige lande, hvor Danmark ikke er tilstede

De multilaterale partnerskaber udgør et helt centralt instrument i Danmarks udviklingssamarbejde. Den multilaterale bistand går særligt gennem FN-organisationer og udviklingsbankerne og udgjorde i 2023 omkring en tredjedel af Danmarks samlede bistand.

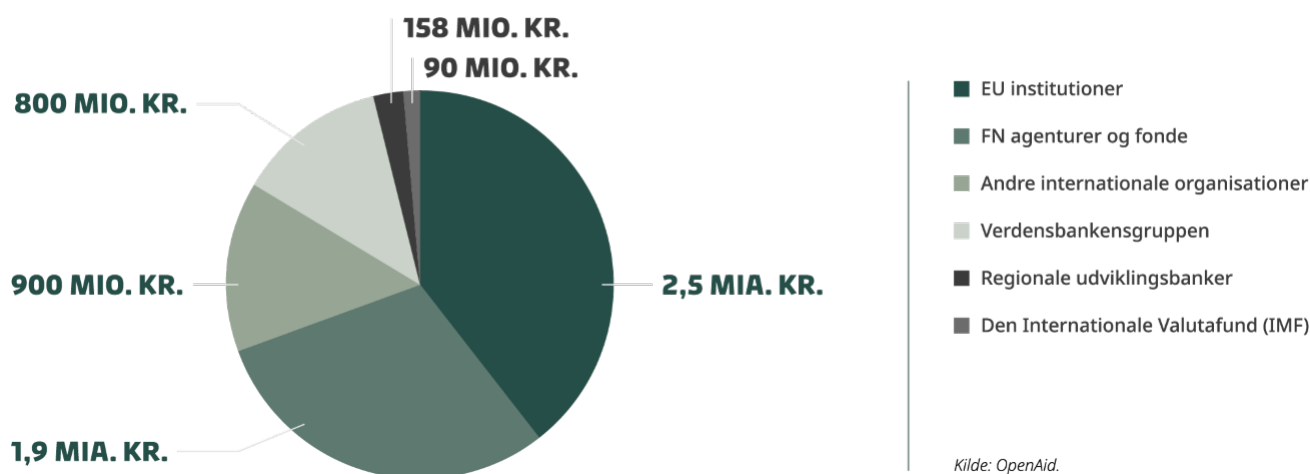
De multilaterale partnerskaber giver Danmark mulighed for at yde støtte i skrøbelige og fattige områder, hvor vi ikke selv er til stede. Samtidig understøtter Danmark det multilaterale system og det internationale samarbejde på udviklingsområdet med FN og udviklingsbankerne som afgørende globale aktører for at opnå Verdensmålene.

De såkaldte kernebidrag, som er ikke-øremærkede bidrag til de multilaterale partnere, er essentielle for organisationernes evne til at agere effektivt og strategisk. Danmark er stadig blandt de donorer, der yder mest i kernebidrag. Det er en dansk prioritet at leve op til FN's målsætning om, at minimum 30 procent af den multilaterale bistand skal ydes som kernebidrag.

Mens udviklingsbistanden traditionelt opdeles i bilateral og multilateral bistand, findes også den såkaldte "multi-bi bistand". Det er øremærkede bidrag til multilaterale organisationer, der gives med henblik på at gennemføre specifikke aktiviteter for eksempel i et udvalgt land. Ud af de 5 mia. kr. i dansk udviklingsbistand, der i 2023 blev kanaliseret gennem FN, var to tredjedele 'multi-bi bistand'. Denne tendens til øget øremærkning har været stigende blandt donorer det seneste årti. Blandt andet fordi det skaber mulighed for at forfølge konkrete udviklingspolitiske prioriteter.

I 2023 blev Danmarks multi-bi-bistand evalueret. Evalueringen fremhævede blandt andet, at de multilaterale organisationer ofte er effektive 'leverandører' af dansk bistand i skrøbelige kontekster på landeniveau. Det gælder særligt, når der øremærkes blødt til aktiviteter, der ligger inden for de multilaterale organisationers egne landeprogrammer. Evalueringen rejste også kritiske spørgsmål og pegede på risiko for, at for hård øremærkning gør bistanden ineffektiv.

DANMARKS BIDRAG TIL INTERNATIONALE ORGANISATIONER I 2023

Danmark er blandt de største donorer til FN's Fredsopbygningsfond

Danmark er den sjette største donor i verden til FN's Fredsopbygningsfond. Fonden støtter fredsopbygning og konfliktforebyggelse verden over og har blandt andet fokus på koblingen mellem klima og sikkerhed.

Gennem fonden har Danmark eksempelvis bidraget til et program i Mali, Burkina Faso og Niger, hvor FN træner kvinder i lokal fredsmægling for at løse konflikter mellem bønder og kvægdrivende pastoralister. Klimaforandringer forstærker disse konflikter, fordi ressourcerne bliver knappe. Programmet har i 2023 ført til enighed om 31 korridorer, hvor kvæg kan drives forbi vandingssteder og hvileområder uden at ødelægge omkringliggende landbrugsområder.

Foto: GPE/AP

Danmark støtter børns uddannelse

Danmark spiller en kæmpe rolle i at støtte børns adgang til kvalitetsuddannelse i fattige og skrøbelige lande samt i akutte, humanitære kriser. Alene i 2023 har Danmark gennem initiativet Global Partnerships for Education (GPE) bidraget til, at mere end 50 mio. lærebøger er blevet distribueret, 480.000 lærere er blevet uddannet og 6.700 klasseværelser renoveret.

Danmark støtter GPE med 250 mio. kr. om året og organisationen Education Cannot Wait (ECW) med 85 mio. kr. Det gør Danmark til en af de 10 største donorer til begge organisationer.

I 2023 gav Danmark et særskilt bidrag til ECW's klima-appel, der skal styrke skoler og elevers modstandsdygtighed over for klimaforandringer.

Demokrati og rettigheder i Danmarks udviklingssamarbejde

Grundprincipperne for det danske udviklingssamarbejde er demokrati, menneskerettigheder, retsstatsprincipper, ligestilling og uafhængige civilsamfund. Det er på baggrund af de principper, Danmark vil hjælpe med at skabe en mere retfærdig og bæredygtig verden.

I 2023 har Danmark forsat ydet støtte til demokratiopbygning af offentlige institutioner og marginaliserede gruppers rettigheder samt frie medier og journalister. Danmark har støttet oprindelige folk, bekæmpelse af tortur, digital modstandskraft samt folkelige og sociale bevægelser.

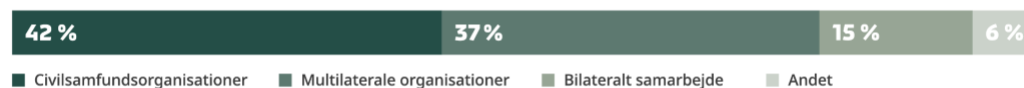
Danmark er også en aktiv partner og fortalere på ligestillingsområdet. I 2023 bidrog Danmark med over 740 mio.

kr. til ligestilling og seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR) gennem en række forskellige internationale organisationer, inklusiv FN's Befolkningsfond (UNFPA) og FN's ligestillingsenhed (UN Women). Der blev i 2023 gennemført en evaluering af den danske indsats og støtte inden for ligestilling og piger og kvinders rettigheder. Evalueringen fremhævede, at Danmark med sin vedholdende

støtte i både ord og handling, særligt inden for SRSR, aktivt har bidraget til, at organisationer som for eksempel UNFPA har kunnet stå fast over for det globale modpres, som ligestilling og SRSR er under. Det stod samtidig klart, at mere kan gøres for at integrere ligestillingshensyn i den grønne omstilling og klimahandling.

OVERBLIK I TAL: STØTTE TIL REGERINGSFØRELSE, DEMOKRATI OG RETTIGHEDER

2,27 mia. kr. i 2023

Kilde: OpenAid.

Civilsamfundet er helt afgørende at inddrage i udviklings-samarbejdet. De lokale aktører er til stede, før, under og efter krisen rammer, og derfor skal vi styrke deres modstandskraft til både at forebygge og håndtere akutte kriser såvel som langsigtede problematikker.

Inddragelse af civilsamfundspartnere er en central del af den danske støtte, og i 2023 har regeringen sat særligt fokus på lokalt ledet udvikling. I samarbejde med Det Internationale Røde Kors Forbund og USAID har Danmark arbejdet

for et øget globalt fokus på lokalt lederskab og gennem en større konference i 2023 sat politisk fokus på emnet.

Danmark arbejder også for at styrke stateres kapacitet til at respektere og fremme menneskerettigheder. Eksempelvis gennem FN's Højkommissær for Menneskerettigheder (UN OHCHR) og med FN's organisation for ligestilling og forbedring af kvinders forhold (UN Women).

Det Digitale Demokrati-initiativ støtter aktivisters kamp for demokrati

I takt med autokratiske regimers stigende brug af digital teknologi, øger Danmark støtten til digital modstandskraft. Centralt står det Digitale Demokrati-Initiativ, som Danmark lancerede sammen med EU under præsident Bidens demokratitopmøde i marts 2023. Programmet støtter lokale partnerorganisationer og aktivister i det globale syd i deres kamp for demokrati og menneskerettigheder i den digitale tidsalder. Danmark har sammen med EU og Norge afsat 388,5 mio. kr. til programmet som løber i perioden 2023-2026. Med disse midler har partnerorganisationen, Access Now, ydet teknisk støtte til aktivister, civilsamfundsorganisationer og journalister i 99 lande, der har stået overfor akutte digitale trusler. Partneren Digital Defenders Partnership har ydet nødfinansiering til menneskerettighedsforkæmpere i lande som Iran, Uganda og Tanzania takket være initiativet.

Fra Allinge til Nairobi: Den demokratiske samtale slår rødder i Kenya

Foto: Thomas Mbuvi Muthengi

For sjette år i træk blev der i Kenyas hovedstad Nairobi afholdt *People's Dialogue Festival* (PDF). Festivalen som er inspireret af det danske folkemøde kunne byde over 10.000 deltagere fra den politiske verden, den private sektor og civilsamfundet velkomne til debatter om politik, aktivisme, klima og ligestilling.

Danmark støtter folkemødet via landeprogrammet og via Dansk Institut for Partier og Demokrati, og flere danske politikere har været med til at etablere begivenheden. Mange af de kenyanske ildsjæle bag festivalen har også været på Danida Fellowship Center-kurser og besøgt Allinge for at finde inspiration til at videreudvikle det kenyanske folkemøde.

LGBT+-rettigheder i Uganda – Danmark støtter udsatte minoriteter

Det skabte international forargelse, da Ugandas parlament i foråret 2023 vedtog en ny anti-homoseksualitetslov med skærpede straffe for homoseksualitet i landet. Fra dansk side blev der set med stor bekymring på loven, som ikke flugter med rettighedsbaseret udvikling. Danmarks reaktion på lovforslaget har været at fortsætte støtten til minoriteter og samtidigt fastholde en kritisk dialog med myndighederne.

Danmark øgede bidraget med 10 mio. kr. til strategiske partnere, der kæmper for LGBT+-rettigheder i Uganda og andre lande, og gav en ekstra bevilling til en lokal organisation, der blandt andet arbejder for beskyttelse af LGBT+-aktivister. Den danske ambassade i Kampala har også lagt hus til, at aktivister fortsat har kunne mødes og holdt tæt kontakt til det lokale LGBT+-miljø. Samtidig har Danmark – i tæt koordination med partnere – arbejdet for at fastholde en kritisk dialog og lægge diplomatisk pres på den ugandiske regering for at kunne påvirke processen mest muligt.

Støtte til oprindelige folks rettigheder

Foto: IMPACT

Oprindelige folk udgør 6 procent af verdens befolkning, men bebor en fjerdedel af landområderne. Områderne er blandt de mest biodiverse i verden, fordi oprindelige folk har bæredygtig brug af naturen som en afgørende faktor for deres levevis.

I 2023 har 11 oprindelige folk med dansk støtte indgået aftaler med lokale eller nationale regeringer om processen for at opnå autonomi for deres områder i Bolivia, Ecuador, Kenya, Nepal, Peru og Tanzania. I Kenya har fem samburu-samfund fået planer for brugen og ejerskabet til jorden. Der er gjort en indsats for at sikre involvering af også kvinder og unge.

Næste skridt er at få inkluderet endnu flere unge, der er vigtige både for den langsigtede forvaltning af områderne og i konflikthåndtering.

Danmark er en solid partner i humanitære kriser

2023 markerede desværre rekordstore humanitære behov på globalt plan. FN vurderer, at 363 mio. mennesker på verdensplan havde behov for humanitær bistand. Nye konflikter, klimaforandringer, naturkatastrofer og økonomisk og politisk ustabilitet var blandt de drivende faktorer for de humanitære kriser. På trods af dette faldt den samlede, globale finansiering til humanitære kriser. Kun 39,3 procent af den efterspurgte humanitære hjælp blev imødekommet.

Danmark ydede betydelig humanitær støtte i 2023 og spiller en anerkendt, vigtig rolle som strategisk partner og donor. Det bunder både i omfanget af vores støtte, vores til-

gang til partnerskaber og vores fokus på at tænke forskellige indsatser sammen.

I lyset af de voksende humanitære behov tilførte Danmark yderligere midler til den humanitære ramme i løbet af 2023, og det samlede humanitære budget ved slutningen af året endte på 3,1 mia. kr. Særligt landene på Afrikas Horn og i Sahel er blevet prioriteret såvel som bidrag til alvorlige humanitære kriser i Afghanistan, Syrien, Ukraine og Yemen. Den humanitære situation i 2023 var også stærkt præget af jordskælvskatastrofen i Tyrkiet og Syrien samt Marokko og udbruddene af væbnede konflikter i Sudan og Gaza.

OVERBLIK I TAL: HUMANITÆRE INDSATSER

3,10 mia. kr. i 2023

■ Civilsamfundsorganisationer ■ Multilaterale organisationer

Kilde: OpenAid.

Klimaforandringer øger humanitære behov

Klimaforandringerne forværrer eksisterende sårbarheder i skrøbelige lande og øger de humanitære behov. Blandt andet som følge af hyppigere og voldsommere oversvømmelser og tørkeperioder. Danmark fokuserer derfor på at fremme humanitære partners evne til at handle både forebyggende og rettidigt. Støtte til centrale nødhjælpapuljer i FN og Røde Kors Forbundet sikrer, at hjælpen hurtigt kommer frem, når krisen rammer.

FLERE END 3,5 MIO. MENNESKER MODTOG HUMANITÆR HJÆLP GENNEM DANSKE STRATEGISKE PARTNERE

Kilde: Udenrigsministeriet på baggrund af rapportering fra organisationerne. Til fra 2022.

Danmark giver humanitær bistand til naturkatastrofer i Sydsudan

Efter de rekordstore oversvømmelser i 2022 er millioner af mennesker ramt i Sydsudan. Oversvømmelserne har forårsaget fordrivelse, og tabte afgrøder har ført til sult for to tredjedele af befolkningen. Samtidig er temperaturerne steget dobbelt så meget som det globale gennemsnit.

Danmark har bidraget til et projekt, der sender fødevarer og hjælper og bygger diger og veje. Det bidrager til at forhindre sultrelaterede dødsfald. Projektet skal også forbedre lokalsamfundenes evne til at tilpasse sig de stadigt hyppigere ekstreme vejrforhold forårsaget af klimaforandringer. Ved at sikre større modstandsdygtighed reducerer vi risikoen for sult og fordrivelse ved fremtidige oversvømmelser.

Projektet er blandt andet finansieret af kernebidrag fra den danske udviklingsbistand til FN's World Food Programme fra 2021-2023.

[Læs mere på OpenAid.um.dk](https://openaid.um.dk)

Humanitære nedslag i 2023*Jordskælv i Tyrkiet og Syrien*

I februar 2023 blev det sydøstlige Tyrkiet og nordlige Syrien ramt af en alvorlig jordskælvskatastrofe. Danmark bidrog til den humanitære indsats med 189 mio. kr. med fokus på at sikre basale services, husly og indsatser for mental sundhed. Jordskælvsindsatsen blev iværksat via en række tilstedeværende partnere i Tyrkiet og Syrien, herunder det Internationale Røde Kors Forbund, Beredskabsstyrelsen, danske civilsamfundsorganisationer, FN's humanitære landefond i Syrien samt UNHCR.

Gaza

Det brutale Hamas-terrorangreb på Israel den 7. oktober og den efterfølgende konflikt mellem Hamas og Israel har forårsaget en humanitær katastrofe i Gaza. I 2023 bidrog Danmark med 280 mio. kr. til Palæstinakrisen, herunder 156,1 mio. kr. i ekstraordinære humanitære midler til de nødlidende civile i Gaza og på Vestbredden. Støtten er særligt gået til levering af basal nødhjælp, husly, sundhedsindsatser og beskyttelse af fordrevne og børn.

Afghanistan

Gennem fire årtier har Afghanistan været plaget af omfattende humanitære kriser. Talibanens magtovertagelse og løbende indskrænkning af basale menneskerettigheder har yderligere forværret den humanitære situation for civilbefolkningen. I 2023 gav Danmark mere end 168 mio. kr. i humanitær støtte til Afghanistan og de omkringliggende lande. Danmarks støtte bliver kanaliseret uden om Talibanens regeringsstrukturer, og vi forsøger at skabe størst mulig fleksibilitet for humanitære partnere til at tilpasse sig de vanskelige operationelle forhold. Støtten har et særligt fokus på at nå marginaliserede grupper, herunder minoriteter, kvinder og piger.

Afrikas Horn

I perioden 2020-2023 var Kenya, Somalia og Etiopien ramt af den værste tørke i 40 år. Det medførte ekstrem fødevarerusikkerhed, fejlernæring, tab af livsgrundlag og manglende adgang til rent vand. Senest har Etiopien og Somalia været ramt af kraftige El Niño-oversvømmelser. Den humanitære situation på Afrikas Horn er kompleks og påvirket af ustabilitet, langtrukne konflikter og sårbarhed over for klimaforandringer som tørke og oversvømmelse. Samtidig udfordres landene af interne konflikter med fordrivelse til følge. I 2023 gav Danmark mere end 323 mio. kr. i humanitær bistand til Kenya, Somalia og Etiopien.

Oplysningsaktiviteter skaber folkeligt engagement

Der er især fokus på at nå de dele af befolkningen, som sjældent hører om udviklingssamarbejdet. Danmark har to puljer, som bidrager til at styrke det folkelige engagement omkring udviklingsdagsordenen.

OpEn-puljen lykkes i stigende grad med at få nye aktører til at nå målgrupper, der normalt er svære at ramme. For eksempel har organisationen For a New Tomorrow (FANT) i partnerskab med satireplatformen Mandsholdet været med til at oplyse og engagere 100.000 fodboldinteresserede danskere på sociale medier om levevilkårene i Sierra Leone.

GLOBUS-puljen har ligeledes opnået et bredt ansøgerfelt på tværs af uddannelsessektoren og civilsamfundet –

herunder erhvervsskoler og professionshøjskoler i hele landet. Eksempelvis har 2030beyond i samarbejde med Hotel- og Restaurantsskolen, to FGU-uddannelsesinstitutioner og virksomheden NOMY etableret et partnerskab, hvor danske og kenyanske kokkeelever sammen introduceres til bæredygtige fødevarer-systemer, madspild og madlavning. GLOBUS-puljen har siden opstart ultimo 2022 engageret mere end 1.400 elever og studerende i udvekslingsprojekter og cirkulære projekter, og ca. 30.000 studerende har deltaget i foredrag og workshops i Danmark.

Foto: Janne Louise Andersen

Større indsatser i 2024

Fortsat stærk dansk støtte til Ukraine: Regeringen vil fortsætte den betydelige støtte til Ukraine igennem humanitær nødhjælp og genopbygningspakker. Herudover fortsætter arbejdet med at styrke samarbejder, der fremmer private investeringer i Ukraine og understøtte de kommunale samarbejder mellem danske og ukrainske kommuner.

Lancering af strategi for styrket dansk engagement i Afrika: Regeringen vil i 2024 lancere en strategi for et styrket dansk engagement i Afrika. I umiddelbar forlængelse af denne lancering vil processen for en ny udviklingspolitisk strategi blive igangsat.

Opfølgning på COP28 og forberedelse af COP29: Danmark vil i 2024 have gennemgående fokus på opfølgning på aftalen fra COP28. Danmark skal være en drivende faktor på mobilisering af klimafinansiering, som bliver hovedtemaet på COP29. Summit of the Future og COP29 forventes i kobling med hinanden at blive retningsgivende for klima- og udviklingsindsatserne de kommende år.

Vedtagelse af Pact for the Future: Summit of the Future bliver en milepælsbegivenhed i FN i 2024, hvor den politiske erklæring Pact for the Future skal vedtages. Formålet med erklæringen er at styrke det multilaterale system, så det kan svare bedre på globale udfordringer, accelerere handling mod opnåelse af verdensmålene og genbekræfte forpligtelsen til FN-pagten. Danmark vil deltage aktivt i forhandlingerne frem mod vedtagelsen i september.

Brede partnerskaber på migration: Regeringen vil i 2024 have fokus på større, flerårige migrationsindsatser og ligeværdige og brede partnerskaber. Noglelande fra Europa, Mellemøsten og Afrika skal blandt andet mødes til en konference i Danmark for at udforske forskellige perspektiver på, hvordan landene kan imødegå irregulær migration og tvungen fordrivelse.

Styrke international politisk lederskab på klima/udviklingsnexus: Danmark vil i 2024 tage samspillet mellem klima og udvikling op på internationalt niveau, bidrage med ny viden gennem to internationale rapporter om emnet og promovere konkrete landeindsatser i samarbejde med FN og de multilaterale banker.

Styrket fokus på skov og biodiversitet: Regeringen har afsat 1 mia. kr. over de kommende fire år til bevarelse og genoprettelse af tropisk skov, der er under pres som resultat af afskovning og skovforringelse. Den nye skovindsats er et vigtigt eksempel på snitfladen mellem klimatilpasning, fattigdomsbekæmpelse, og bevarelse af biodiversitet og natur.

Lancering af Fremtidens Flygtningerespons: I maj lanceres et nytflagskibsprogram i samarbejde mellem den kenyanske regering, Danmark og de tre filantropiske fonde LEGO fonden, Novo Nordisk fonden og Grundfos fonden. Det nye program skal fokusere på at skabe mere langtidsholdbare løsninger for flygtninge ved i højere grad at integrere dem i deres værtssamfund. Programmet dækker over en treårig periode og beløber sig til knap 500 mio. kr. Herfra kommer 200 mio. kr. fra regeringen.

Lancere ny humanitær/klima pulje: Puljen skal fremme mere langsigtede og bæredygtige tilgange i klimasårbare og humanitære kontekster med det formål at styrke befolkningernes modstandsdygtighed. Størstedelen forventes at være grønne indsatser.
